

● امیرحسین دیوسالار

● رحمن قهرمانپور

● مهدی شریاتی

این‌گونه آغاز کرد: «قبل از جنگ اوکراین آمریکا با چالش‌هایی مواجه بود و آن چین و روسیه بود. چین و روسیه مشغول بازی‌های هوشمندانه‌ای بودند و متحدان زیادی داشتند. اما بعد از حمله روسیه به اوکراین بحث‌ها تغییر کرد. آمریکا باید در این موقعیت چه می‌کرد؟ مداخله نظامی می‌کرد یا به حفظ منافع ملی و وضعیت داخلی خود می‌اندیشید؟ عدم مداخله مستقیم از زمان اوپاما مطرح و اجرا شده بود. ترامپ هم می‌گفت: «اول آمریکا». آمریکا از حضور خود در منطقه کاست و با تشکیل ائتلاف‌هایی در مناطق مختلف جهان و ساختن نیروی نظامی آمریکا منافع خود را حفظ کرد. حالا سؤال این است که هدف بایدن چیست و تصمیماتش با اوپاما و ترامپ چقدر متفاوت است؟ زیرا قبلاً گفته بود آمریکا باید دوباره بازیگر اصلی جهان شود و به عبارتی مستقیماً در سایر کشورها نقش بازی کند؛ اما مسلمانا پس از دوره اوپاما این کار نشدنی نبود». او افزود: «الان در محافل سیاست‌گذاری آمریکا سه دیدگاه مطرح است.

ادامه در صفحه ۴

غربی‌ها هم قرار می‌گیرد و فضای سیاسی خود را از دست می‌دهد. امروزه ناتو در سوئد، فنلاند، بلغارستان و... وارد شده است و نتیجه این خارج شدن روسیه از تیم قدرت‌های بزرگ است. پیش‌بینی من این است که عبور از چالش اوکراین بسیار جدی‌تر از آن است که تصور می‌کرد. روسیه همه تلاشش را می‌کند که حداقل یک منطقه از اوکراین را بگیرد و یک پیروزی به دست آورد؛ اما این پیروزی باعث اعمال بیشتر تحریم‌های غرب می‌شود. البته در شرایطی که غرب همان یک منطقه که تحت تصرف روسیه می‌شود را بپذیرد. در ترکیب این وضعیت چیزی که برای ایران مهم است این است که وارد این بازی پریسک شدن در آینده مخاطره‌آمیز است. ایران از زمانی که روسیه در موضع ضعف قرار گرفته همکاری‌های نظامی خود را با این کشور کاهش داده است و ترجیح داده تا سلاح کمتری از روسیه بخرد».

جهان آینده دچار قطب‌های چین و آمریکا است، نه روسیه

رحمن قهرمان‌پور، تحلیلگر ارشد مسائل بین‌الملل نیز سخنان خود را

بررسی چشم‌انداز مناسبات قدرت‌های بزرگ پس از بحران اوکراین

شرقِ ضعیف، غربِ سردرگم

شرق: «نظم جهانی» اولین قربانی حمله روسیه به اوکراین بود. روسیه می‌خواست با حمله به اوکراین جهان را خیره به قدرت خود کند و با تسخیر خاک اوکراین، در مقابل آمریکا و ناتو به قدرتی شکست‌ناپذیر تبدیل شود؛ اما شرایط آن‌طور که ولادیمیر پوتین ادعا کرده بود، پیش نرفت. او در کمتر از سه روز کی‌یف را تسخیر نکرد و جهان را نسبت به حقیقی بودن قدرت خود دچار تردید کرد. سؤالی که برای جهانیان پیش آمده، این است که اگر روسیه در جنگ با اوکراین به پیروزی دست پیدا نکند و قدرت پوشالی یک قطب عظیم که هزینه‌های مخالفان غرب را به دوش می‌کشد، فرو بریزد، تکلیف مناسبات سیاسی کشورها چه می‌شود؟ آیا قرار است ناتو بعد از چندین دهه به قدرتی بدون رقیب تبدیل شود یا اینکه چین ابرقدرت در راه است؟ در نشست چشم‌انداز مناسبات قدرت‌های بزرگ پس از بحران اوکراین که به همت مؤسسه مطالعات ایران و اوراسیا برگزار شد، سخنرانان به ابعاد مختلف قطب‌بندی قدرت‌های جهانی بعد از حمله روسیه به اوکراین پرداخته‌اند.

شکست جدی روسیه در حوزه اطلاعات استراتژیک

عبدالرسول دیوسالار، مدیر طرح امنیت منطقه‌ای در برنامه خاورمیانه دانشگاه اتحادیه اروپا در آغاز این نشست گفت: «ما باید در قدرت روسیه بازنگری کنیم. باید مروری کنیم که آیا همچنان روسیه قدرت بزرگی است؟ تحولات اخیر در جنگ اوکراین و روسیه ما را به سمت بازبینی شاخص قدرت روسیه برد. برای ما سؤال پیش آمده است که تحول قدرت در روسیه به چه سمتی حرکت می‌کند؟ چیزی که تا الان روسیه را بین قدرت‌های بزرگ قرار داده بود، فقط قدرت نظامی آن بود. روسیه در زمینه اقتصاد و فرهنگ قدرتی ندارد و تنها چیزی که از او قدرت بزرگ ساخته بود، توان نظامی آن بود؛ توانی که در دو، سه دهه گذشته در زمینه نظامی نشان داد. آن را به قدرت تبدیل کرده بود؛ اما حالا نمی‌توانیم از قدرتمندی بودن روسیه مطمئن باشیم».

او عنوان کرد: «سال‌های گذشته روسیه یک قابلیت جدی برای نیروهای نظامی خود نشان داد و به ظرفیت نظامی جدیدی دست پیدا کرد. مثل فعالیت‌های او در جنگ گرجستان که نوعی جنگ محدود بود و به سیاست خارجی آن آسیبی نمی‌زد. نمونه بعدی آن جنگ در کریمه بود؛ اما قدرت نظامی یک شمشیر دولبه است. تا زمانی که از این قدرت استفاده نکرده‌اید، برآوردهای کارشناسی با پس از استفاده متفاوت است. جنگ اوکراین این برآورد را که روسیه آیا واقعا یک قدرت نظامی است، زیر سؤال برد. بزرگ‌ترین ریسک پوتین در این موضوع این بود که ماهیت ضعیف روسیه در قدرت نظامی را نشان داد».

دیوسالار افزود: «اولین شکست جدی روسیه در حوزه اطلاعات استراتژیک بود. آنها یک ناتوانی شدید را در اوکراین نشان دادند. پس از تغییرات نظامی اوکراین در سال ۲۰۱۴ روسیه نتوانست این تغییرات را به‌خوبی بررسی کند. از فوریه ۲۰۲۱ آمریکا و غرب می‌دانستند روسیه قصد حمله دارد، پس آمادگی اوکراین هم بالا رفته بود».

دیوسالار گفت: «برخلاف آنچه روس‌ها در سوریه نشان دادند که می‌توانند بسا قدرت هوایی و هوایی‌های جنگی پیروز شوند، در جنگ اوکراین این زمینه با شکست مواجه شد. روسیه ناتوانی جدی در زمینه فرماندهی و کنترل از خود نشان داد. برعکس آنها اوکراینی‌ها بودند که ساختار خود را حفظ کردند. روس‌ها از سال ۲۰۱۳ ساختار نظامی را تغییر دادند، سعی کردند در زمینه نیروی زمینی

ریموندویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

maestro collection

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran